

Biuro
Inicjatyw
Społecznych

KATALOG WSKAZÓWEK

dla NGO chcących tworzyć
ciała dialogu obywatelskiego
i prowadzić działania rzecznicze

Anna Cioch i Olga Glińska

Ekspertki Fundacji BIS, animatorki społeczności lokalnych, koordynatorki projektów, związane z Miejscem Aktywności Mieszkańców na Kozłówce 25 w Krakowie.

Droga Społeczniczko, Drogi Społeczniku!

Przedstawiamy Ci praktyczne wskazówki dla NGO, które chcą założyć ciało dialogu obywatelskiego (w Krakowie: Komisję Dialogu Obywatelskiego – KDO) i prowadzić działania rzecznicze.

Wskazówki te są wynikiem wielu analiz, rozmów oraz czerpania z doświadczeń organizacji społecznych z Krakowa i innych miast, które aktywnie działają w ramach ciał dialogu.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy dzielili się swoimi opiniami, wspierali i współtworzyli ten proces. Wasz wkład w rozwój trzeciego sektora jest dla nas niezwykle cenny.

Szczególne podziękowania pragniemy skierować do wrocławskiej sieci SCAL, w tym Joanny Wareckiej ze Stowarzyszenia Żółty Parasol i Partnerzy, oraz organizacji zrzeszonych w sieci SPLOT – Wasza praca nieustannie nas inspirowuje!

Jak założyć KDO? O czym pamiętać?

Spotkanie organizacyjne:

- Zorganizuj pierwsze spotkanie z członkami zainteresowanych organizacji, aby omówić cele i zasady działania KDO. Wspólnie określcie priorytety oraz ustalcie, jak będziecie współpracować na rzecz realizacji założeń komisji.
- Zanim założycie własne KDO, odwiedźcie już istniejące KDO, aby zobaczyć, jak to działa w praktyce. To ważne, ponieważ pozwoli Wam lepiej zrozumieć mechanizmy działania i zobaczyć, jak wygląda współpraca między organizacjami i samorządem.

Aby założyć KDO w Krakowie, potrzebujesz co najmniej 8 organizacji pozarządowych, których cele są zgodne z tematyką komisji. W wyjątkowych przypadkach wystarczy minimum 5 organizacji.

Krok 1: Określenie celów

Czym jest Komisja Dialogu Obywatelskiego?

Komisja Dialogu Obywatelskiego (KDO) to ciało inicjatywno-doradcze, współpracujące z NGO-sami i władzami gminy. Jej głównym celem jest angażowanie społeczeństwa w procesy decyzyjne i doradcze.

Dlatego:

- Zdefiniujcie, co chcecie osiągnąć. Przykładowe cele: zwiększenie partycypacji i wpływu społeczeństwa na decyzje albo monitorowanie działań władz i formułowanie rekomendacji.
- Określcie, jak będziecie mierzyć realizację celów.
- Regularnie dokonujcie przeglądu swoich działań, aby dostosowywać cele do zmieniających się warunków (np. coroczne podsumowania).

Krok 2: Wspólna praca nad politykami

Interdyscyplinarność

Interdyscyplinarność jest kluczowa. Pozwala łączyć różne dziedziny wiedzy i perspektywy, co prowadzi do bardziej kompleksowego i innowacyjnego rozwiązywania problemów.

Dlatego:

- Zaangażujcie się w tworzenie strategii i polityk miejskich.
- Rozważcie organizację hackatonów społecznych jako sposób na aktywne włączenie mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów (np. KrakYouthHack zorganizowany przez KDO ds. Młodzieży w Krakowie).
- Jako KDO inicjujcie działania – np. przygotowujcie agendy spotkań, aby konsultować ważne tematy z urzędnikami.

-
- Zachęcajcie różne wydziały urzędu do współpracy, aby wspólnie pracować nad problemami lokalnymi.
 - Monitorujcie dyskusje z przedstawicielami urzędów, aby unikać niepotrzebnych konfliktów i utraty zaangażowania.
 - Konsultujcie się również z zewnętrznymi ekspertami, aby poszerzyć perspektywę i wzbogacić działania KDO.

Takie podejście promuje kreatywność, rozwija umiejętności współpracy i poszerza horyzonty, co jest niezbędne zarówno w nauce, jak i w pracy zespołowej – zwłaszcza w organizacjach pozarządowych, które działają na rzecz społeczności i rozwiązywania złożonych problemów.

Krok 3: Edukacja, uczestnictwo i relacje

Fundament każdej trwałej współpracy

Te trzy elementy – edukacja, uczestnictwo i relacje – współdziałają, wzmacniając efektywność działań na rzecz społeczności i umożliwiając wprowadzanie realnych zmian.

Dlatego:

- Zadbajcie o organizację spotkań towarzyskich oraz wizyt studyjnych, aby lepiej się poznać i budować silniejsze relacje.
- Współpracujcie z ekspertami oraz innymi Komisjami Dialogu Obywatelskiego (KDO), by czerpać wiedzę i doświadczenia z różnych źródeł.
- Spotkania organizujcie w różnych miejscach, nie tylko w urzędzie, co wprowadzi różnorodność i zaangażowanie.

-
- Regularnie wprowadzajcie nowe osoby do komisji. Dobrym rozwiązaniem jest strategia „jedna nowa organizacja co rok”, która zapewni systematyczny rozwój i świeżą energię bez nadmiernych komplikacji.
 - Ustalcie sprawne zasady organizacyjne. Pamiętajcie, że wsparcie przewodniczącego lub przewodniczącej jest kluczowe, by zapobiec wypaleniu. Rozważcie kadencyjność lub rotację stanowisk, aby równomiernie rozłożyć odpowiedzialność.
 - Dbajcie o płynny przepływ informacji wewnątrz komisji (np. wspólna lista mailingowa, wspólny dysk z dokumentami, inne narzędzia komunikacyjne) oraz na zewnątrz (strona www lub profil w mediach społecznościowych).

Silna KDO to taka, która potrafi się dostosować i rozwijać w odpowiedzi na potrzeby społeczności!

Co dalej?

Kilka wskazówek dla organizacji pozarządowych, które chcą prowadzić działania rzecznicze w samorządzie lokalnym:

1. Zrozumienie kontekstu lokalnego

Zanim zaczniesz działać, przeanalizuj lokalne problemy, potrzeby społeczne oraz obowiązujące przepisy. Ustal, które kwestie są kluczowe dla społeczności i kto podejmuje związane z nimi decyzje. Sprawdź dokumenty w Biuletynie Informacji Publicznej, raporty oraz doniesienia prasowe. Porozmawiaj także z osobami bezpośrednio dotkniętymi problemem, by uwzględnić ich perspektywę.

2. Budowanie koalicji i partnerstw

Nie działaj sam/a, nie wymyślaj koła na nowo. Sprawdź, kto działał lub działa w interesującym Cię temacie. Współpracuj z innymi organizacjami,

grupami interesów oraz obywatelami, aby stworzyć silną koalicję. Włączaj się w inicjatywy innych podmiotów. Wspólne działania zwiększą siłę głosu organizacji oraz pomogą w wymianie doświadczeń i zasobów.

3. Edukacja i informowanie społeczności

Efekty działań rzeczniczych mogą być dużo większe, jeśli umiejętnie wzbudzisz zainteresowanie i zaangażujesz w nie społeczność. Organizuj warsztaty, spotkania oraz kampanie informacyjne, aby zwiększyć świadomość mieszkańców_ek o ważnych kwestiach, które chcesz promować. Edukacja obywatelska jest kluczowa dla mobilizacji lokalnych społeczności.

4. Angażowanie się w procesy decyzyjne

Nie prowadź swoich działań w oderwaniu od lokalnych decydentów.

Bierz udział w posiedzeniach rady miasta/gminy jednostki pomocniczej oraz innych spotkaniach, które mają wpływ na decyzje lokalne. Zapewnij, aby głos Twojej organizacji był słyszalny podczas prac nad projektami i uchwałami. Zwróć się o poparcie do lokalnych ciał dialogu.

5. Przygotowywanie zrozumiałych i merytorycznych dokumentów

Skuteczne wystąpienia zawierają nie tylko odwołania do wspólnych wartości, ale też do twardych dowodów. Przygotowuj raporty, analizy oraz rekomendacje dotyczące wybranych kwestii. Twoje argumenty powinny być dobrze udokumentowane, opierać się na danych oraz badaniach, aby mogły przekonać decydentów. Korzystaj w nich również z dostępu do danych publicznych.

6. Wykorzystanie mediów i nowych technologii

Korzystaj z mediów społecznościowych oraz tradycyjnych, aby dotrzeć do szerszej publiczności oraz zwrócić uwagę na istotne sprawy. Twórz kampanie, materiały wizualne i publikacje, które przyciągną uwagę mediów i mieszkańców.

7. Monitorowanie działań samorządu

Bądź na bieżąco. Regularnie analizuj i oceniaj działania podejmowane przez lokalne władze. Informuj o ewentualnych nieprawidłowościach lub zaniedbaniach, a także zauważaj działania, które są zgodne z interesami społeczności.

8. Przygotowanie do negocjacji

Przygotuj argumenty, które będą mocno wspierać Twoje stanowisko, ale również przeanalizuj potencjalne argumenty drugiej strony.

Otwartość na rozmowę zwiększy twoje szanse na konkretne rezultaty i pozytywnie wpłynie na relacje z władzami w przyszłości.

9. Kontakt ze społecznością lokalną

Poznawaj kolejne osoby, organizacje, instytucje, umożliwiaj im zabieranie głosu i podejmowanie inicjatywy we wspólnych celach. Nie tylko „urzędy” potrzebują otwartości na głos mieszkańców, osoby prowadzące działania rzecznicze również mogą skorzystać na ich perspektywie, wiedzy czy innych zasobach. Dzięki temu nie tylko szybciej dostosujesz swoje działania do zmieniających się okoliczności i zwiększysz ich zasięg, ale też zbudujesz zaufanie.

10. Monitorowanie efektów działań rzeczniczych

Po zakończeniu działań rzeczniczych lub cyklicznie oceń ich skuteczność.

Zbieraj dane, analizuj wyniki i dostosowuj strategię na przyszłość, aby jeszcze skuteczniej działać w interesie społeczności.

11. Wspólne działanie kluczem do sukcesu i utrzymania motywacji

Nie zrażaj się – rzecznictwo nie jest proste, to żmudna praca. Tym ważniejsze, by szukać sojuszników i sojuszniczek w różnych sektorach, branżach, organizacjach i instytucjach. To nie tylko poszerza perspektywę, ale pozwala też na zastosowanie metod i podejścia, które być może nie są czymś, na co wpadacie w pierwszej kolejności. Więcej osób zaangażowanych to także więcej wsparcia emocjonalnego w tym procesie – zadbajcie o to, by zawiązując w jakimś celu koalicję, po prostu poznać się także z czysto ludzkiej, relacyjnej perspektywy, a nie jedynie podzielanych wartości czy celów merytorycznych.

Dziękujemy za uwagę!

Podejmowanie działań rzeczniczych w samorządzie lokalnym wymaga konsekwencji, cierpliwości i umiejętności współpracy z różnymi interesariuszami, ale może przynieść znaczące korzyści dla społeczności lokalnych.

Choć działania rzecznicze mogą być wyzwaniem, to satysfakcja z realnego wpływu na decyzje dotyczące Twojej okolicy jest bezcenna. Pamiętaj – każdy krok w stronę poprawy jakości życia mieszkańców, choćby najmniejszy, ma ogromne znaczenie.

Życzymy Ci powodzenia w podejmowaniu działań rzeczniczych! Niech Twoje zaangażowanie i wytrwałość przyniosą realne zmiany, które wzmocnią lokalną społeczność.

*Anna Cioch i Olga Glińska
Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych*

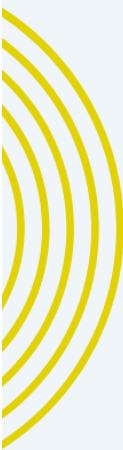
Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych (BIS) to niezależna organizacja pozarządowa, powołana w grudniu 2008 r. po to, by wspierać rozwój i współpracę sektora pozarządowego w Małopolsce.

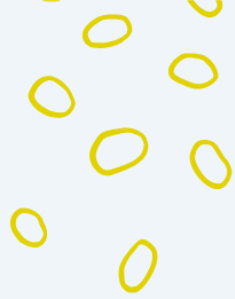
Stanowimy zespół ekspertów, doświadczonych w tematyce rozwoju organizacji, ekonomii społecznej, partycypacji i współpracy lokalnej.

Chcemy, żeby mieszkańcy w dialogu i współpracy decydowali o sprawach, które ich dotyczą. Zależy nam, aby organizacje pozarządowe – poprzez zaangażowanie ludzi – skutecznie realizowały swoją misję. Aktywnie uczestniczymy w dialogu na rzecz tworzenia lepszego prawa, sprzyjającego aktywności społecznej i obywatelskiej.

Dowiedz się więcej: www.bis-krakow.pl

Miejsce na notatki

Dołącz do Koalicji na rzecz sąsiedztw

Nasza inicjatywa ma na celu tworzenie przyjaznych i otwartych przestrzeni, które będą sprzyjały integracji oraz wspólnej aktywności mieszkańców.

- 1 Zapoznaj się z treścią Deklaracji:
www.bit.ly/DeklaracjaWspolpracy.
- 2 Wydrukuj, podpisz (osobiście – jako osoba fizyczna lub w imieniu organizacji zgodnie z reprezentacją).
- 3 Wyślij nam skan z podpisem
na: olga.glinska@bis-krakow.pl.

Finansowane przez
Unię Europejską

ŻÓŁTY PARASOL
i partnerzy

Materiał ten został opracowany w ramach projektu „Koalicja na rzecz sąsiedztw – budowanie kapitału współpracy”.

Projekt współfinansowany przez Komisję Europejską w ramach Projektu „Building Bridges – Civic Capital in Local Communities”, realizowanego ze środków programu CERV finansowanego ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” na lata 2021-2027.

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. Unia Europejska ani organ przyznający nie ponoszą za nie odpowiedzialności.